

JUSTIITSMINISTEERIUM

Advokaadibüroo Lepmets & Nöges
rebecca@leno.ee

Teie 23.05.2024
Meie 18.06.2024

nr 1.4-1/2434-1
nr 2-6/24-4459-2

Vastus pöördumisele

Olete pöördunud Justiitsministeeriumi poole seoses juriidiliste isikute äriregistrist kustutamisega majandusaasta aruande esitamata jätmise tõttu. Leiate, et „kehtivad sanktsioonid ei ole piisavad, et motiveerida ettevõtteid majandusaasta aruandeid esitama. MAA esitamata jätmise eest määratavad trahvid võivad olla motiveerivad väiksematele ettevõtetele, kuid mitte miljonitesse küündivate käivetega ettevõtetele.“. Toote ühe äriühingu näite põhjal välja, et kustutamist saab pahatahtlikult vältida, konstrueerides mistahes kohtuvaidluse ning seeläbi saab ettevõtja pääseda registrist kustutamisest, tulenevalt äriregistri seaduse (ÄRS) § 60 lg 2 punktis 2 sisalduva erandi rakendamisest. Teete ettepaneku, et ministeerium analüüsiks tõstatatud probleemkohti ning leiaks seaduse tasandil lahenduse, et ettevõtjad ei saaks pahatahtlikult jätta majandusaasta aruandeid esitamata.

Täname Teid, et juhtisite tähelepanu praktikas esile kerkinud kitsaskohtadele. Nõustume, et majandusaasta aruanne on väga oluline komponent majanduskeskkonna läbipaistvuse hoidmisel. 1. veebruarist 2023. a jõustunud seadusemuudatuste kaudu muutus vastav menetlus kiiremaks ja lihtsamaks. Nagu varasemgi regulatsioon ette nägi, siis juhul, kui juriidiline isik ei esita seaduses sätestatud tähtaja jooksul majandusaasta aruannet, võib juriidilist isikut trahvida või ka registrist kustutada. Uuenduste tulemusel saab juriidilise isiku kustutada varasemast kiiremini: kõige varem kolme kuu möödumisel majandusaasta aruande esitamise seaduses sätestatud tähtajast (ÄRS 61). Selle eesmärgiks on olnud korrastada ettevõtlusturgu ning kaotada käibest ettevõtjad, kes on passiivsed ning varatud. [ÄRS eelnõu seletuskirjas](#) on märgitud sealjuures järgmist: „Majandusaasta aruande tähtaegselt esitamata jätmisel trahvimise võimaluste täpsustamise ja lihtsama ning kiirema äriregistrist kustutamise mõjul peaks paranema majandusaasta aruannete esitamine. Praktikast on aastaid olnud probleemiks, et juriidilised isikud jätavad oma majandusaasta aruanded tähtaegselt esitamata. [...] Majandusaasta aruannete esitamise paranemisega paraneb õiguskäive, kolmandad isikud saavad usaldusväärset infot juriidiliste isikute majandustegevuse kohta, paraneb ka teiste juriidiliste isikute üle järelevalvet tegevate riigiasutuste jaoks adekvaatse info kättesaadavus juriidiliste isikute kohta. Võimalus juriidilisi isikuid, kes ei täida oma aruandluskohustust, kiiremini registrist kustutada tagab selle, et sellised juriidilised isikud ei saa edagsi tegutseda ning väheneb võimalus selliste juriidiliste isikute kuritarvitamiseks.“ Niisiis on muutunud regulatsiooni ajendiks olnud tõepoolest tõhustada majandusaasta aruannete õigeaegset esitamist.

Samas on uuenenud regulatsiooni eesmärk olnud täpsustada olukordi, mil juriidilise isiku kustutamine võimalik ei tohiks olla (Teie viidatud ÄRS § 60 lg 2 erandid). Piirangute eesmärk on tagada, et juriidilised isikud, kellel on siiski registrist nähtuvat vara või pooleliolevaid kohtuvaidlusi, registrist ei kustuks. Registrist kustutamine on siiski äärmuslik meede ning selle kasutamisel tuleb arvestada ka negatiivseid tagajärgi (nt olemasoleva vara kasutamise ja käsutamise keerukus, poolelijäävad kohtuvaidlused jne). Kummatigi on äriregistrist siiski ka majanduskäibe osaliste jaoks nähtav majandusaasta aruande mitte-esitamise fakt, mis peaks omakorda kutsuma käibeosalisi üles suuremale ettevaatlikkusele aruannet mitte-esitanud juriidilise isiku võimalikuks koostööpartneriks valimisel.

Küll aga kinnitame, et Justiitsministeeriumil on plaanis analüüsida hiljutiste muudatuste mõju ja kitsaskohti laiemalt, mistõttu on Teie väljatoodud probleemid samuti kindlasti abiks mõju laiemal hindamisel ja muudatusettepanekute väljatöötamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Suik
Juhataja

Marget Pae 5303 9969
Marget.Pae@just.ee